"िकरातितक्षवं मुस्तं गुड्ची विकामियनम् । पाठीदीचं स्वालच ऋतं पित्ताधिके पिवेत्॥" चिर्व इति किरातादिसम्बन्॥॥॥

धव कपील्ववसनिपातन्तरस्य विकिसा।
"हहत्वी पोष्करं भागीं गटी ऋही दुरा-

वसकस्य तु बीजानि पटीसं कटुरीहिची ॥ हहस्रादिगंबः मस्तः सविपाते कफीत्ररे । म्बासादिषु च सर्वेषु हितः सीपद्रवेष्यि॥" इति बृहस्रादिकायः॥#॥

षय वातस्रेषोस्वयसिवातञ्चरचिकित्सा।
किरातितक्षकं सुद्धं गुड्चो विष्वभवजम्।
चातुर्भद्रकमित्वाडुर्वातस्रेषोस्वये ज्वरे॥"
इति चातर्भद्रकवादः॥॥॥

प्रय पित्तशे पोल्यसिवातन्तरिकता।
"पर्पटः बट्फलं कुठमुगीरं चन्दनं जसम्।
नागरं मुद्धकं नक्षी विष्यत्वेषां न्दतं हितम्।
ख्यादाशानिमान्वेषु पित्तश्रेपोत्सवे न्दरे॥"
इति पर्पटादिकायः॥॥॥

भय वाति पत्त सो स्वयस विपात न्यरिविक्सा
"नागरं धान्य सं भागीं पद्म कं रस्व न्दनम्।
पटोसं पिषु मर्दय विषका मधुकं वता॥
यर्करा कटुका मुद्धा गजाद्वा व्याधिघातकः।
किराति तस्य स्व स्व प्रात्म कि निदिष्यका॥
योगराजी निष्क्येष स्व प्रात्म विष्या ।
स्विपातस सुलानं स्व सुम्यागतं जयेत्॥
निदिष्यका दें गुष्यार्थे पृथक् पठिता। दित
योगराजकायः॥
॥ भा भव प्रव स्व स्व स्व स्व विक सामा स्व विक सामा ।

चिकित्सामाइ।

"प्रवृद्धं कर्षयेद्दीयं चीणं संवर्ध्यिद्धयक्।
चिकित्स्यं विधातव्या दीषयोव्यु बहीनयोः॥"
प्रस्यायमर्थः। प्रवृद्धः दीषं कर्षयेत् तत्त्वेश्वदेतुभिरीषधावविद्यारः क्षश्रीकत्य समीकुर्यात्
चीणं दीणं संवर्ध्यत्। तद्दृ विद्यतुभिरीषधावविद्यारैवर्द्धं यित्या समीकुर्यादित्यर्थः।

"प्रवृद्धं समितं दीणे मध्यमः स्वयमेव दि ।

यान्तिं याति समं नीते त्वनुबस्ये उनुबस्यवत्॥"
पस्यायमर्थः। वर्षासु वायुरनुबस्यः सेष्यः।
प्रधानमिति यावत्। पित्तस्ये साणावनुबस्थी

विद्यारैर्वे वित्वा समीकुर्यादित्यर्थः।
"प्रवृद्धे समिते दोषे मध्यमः स्वयमेव दि ।
यान्तिं याति समं नीते त्वनुद्धस्य उनुदस्यत्॥"
पस्यायमर्थः। वर्षास्य वायुरनुद्धस्यः सेव्यः।
प्रधानमिति यावत्। पित्तस्य भाषावनुदस्यी
वायोरनुदरी गरदि पित्तमनुदस्यं कफोऽनुदस्यः। वसन्ते कफोऽनुदस्यो वातपित्ते चनुदस्यी
तत्र यथानुदस्ये प्रगमं नीतेऽनुदस्यः स्वयमेव
यान्तिं याति। तथा प्रवृद्धे दोषे यमिते ज्ञासयित्वा समीकते सध्यमी दोषो दि निष्येन
स्वयमेव ग्रान्तिं याति प्रकृती भवतीत्यर्थः॥॥॥
प्रयं यीताक्वादीनां सदिपातन्वराषां तयी-

द्यानां विधिष्टा चिकिसा । तत्र गीताङ्गस्य चिकिसामार ।

"भाखन्मूलं जीरकं व्योवभागीं-व्यात्रीग्रण्ठीपुष्करं गोजलेन। सिष्टं सद्यः शीतगाषाटिमोष्टं-व्यासग्रेषोट्टे ककास।विष्टन्ति॥" भासन्मूलं पर्कम्लम्।

भासन्मूल पकम्लम्।

"कर्कोटिकाकन्द्रभः कुन्नसःक्रबावचाकट्फलकृष्णजीरः।
क्रिरातिकामन्तकट्मावुप्रथाभिक्दत्तनमतः ग्रस्म्॥"
कर्कोटिकाकन्दरजः खखसाम्लरजः।
"रसविवमरिचमद्देगप्रियफलभस्य कभूचतुर्वस्रभः।

भागेभितमुद्गनमिद्यमितखेदग्रैत्य दरम्॥"* भग्र तम्त्रिकस्य चिकित्सा।

"बुद्राग्रतानागरपीष्कराणि
त्रतानि पीतानि ग्रिवायुतानि।
ग्रण्डीकणागस्तिरसोमणानि
नस्तेन तन्द्राविजयोस्त्यानि॥
मरिचकपपस्यपा वचा चक्
समिद्रनागरगर्थरीगवास्यः।
स्गलकजसकस्किता नितान्तं
नसि निहिता ननु तन्त्रिकं जयन्ति॥"

नास निर्देश नतु तान्त्रक जयान्त ॥ क्षाः बासकः। पञ्चपथा दाक्षरिद्रा । क्क् कुछम्। क्षसिसरी विड्कः। ग्रव्वरी दरिद्रा । गवाची ददवारुणी । नसि नासिकायाम्।

"तुरङ्गलाखानवणीत्रमिन्द्रः
सनः शिकासागिषिकासधूनि ।
नियोजितान्यचिषि निश्चितं द्राक्
तन्द्रां सनिद्रां विनिवारयन्ति ॥".
खबणोत्तसं सैन्धवम् । इन्द्रः कर्पूरः । निद्रा प्रतिनिद्रा ॥॥ भय प्रकापकस्य चिकित्सा ।
"सतगरवरित्तो रैवताश्रोदितक्ताः

न्सतगरवरातका रवताभादातका ननदतुरगगन्धाभारतीहारहराः। मचयजदयम्बीयङ्गुप्योद्यवकाः

प्रसपनंभपद्रस्यः पानती नातिदूरात्॥" वरितसीऽत पर्यटो न तु मद्दानिस्वस्तन्धा-न्तरातुरीधात्। नसदं सामज्ञकम्। तदसाभा-दुगोरं याद्यम् भारती त्राद्यो। वरसी दित लोते। द्वारहरा द्राचा। "सान्तनेरज्ञनैन्स्यसीर्च्यो स्तिमतस्वनैः। सर्वती विकतं चित्तमस्य प्रकृतिमानयेत्॥"॥ प्रय रस्तृशिवनिविकत्सा।

"रीहिषधन्ययवासकवासा-पर्णटगन्थलताकटुकाभिः। यर्करया सममिष कषायः चतजष्ठोविन डदित उपायः ॥" रीहिषं सगन्धळचविशेषः। रोहित इति लोके। गन्धलता प्रियङ्गः। पश्चकचन्दनपर्णटमुस्ताः

जातिवराक्णचन्दनवारि।

क्रीतकनिम्बयुतं परिपक्षं वारि भवेदिष्ट ग्रीचितद्दारि॥" क्रीतकं यष्टीमधुकम्। इद रक्रष्ठीविनि। "मधुकमधूकपरुपकषाय-चन्दनपद्दवदाक्सनाथः। जीपणींफलगीतकषायः तिमित इद स्यादस्रजयाय॥"

पत्त वं पत्रकम् । पायः वातः । सनायः सप्र-धानः । त्रीपर्षी गन्धारी ॥ ॥ भय भुग्न-नित्रस्य चिकित्सा ।

"तुरङ्ग्यासवन्तेषग्या-मध्कसारीषणमागधीप्रः। वस्ताम्बुग्रखीलसुनान्विताभि-च सं त्वसभुग्नदृगं करोति॥"॥॥

प्रधाभिन्यासस्य चिकित्सा ।
"यङ्गीभाग्यं भयाजाजीकणाभूनिस्वपपँटैः ।
देवदाक्वदाकुष्ठयासकट्फलनागरैः ॥
मुस्त्रधान्याकतिकोन्द्रयवपाठा देण्यभिः ।
इस्तिपिपत्यपामार्गपियली मृत्विचकः ॥
विम्नारग्वधारिष्ट्रगटीवाकु चिकाफलेः ।
विक्रङ्गरजनीदार्व्वीयवानीद्यसंबुतैः ॥
समाग्रेर्व्विद्यतः कायो हिङ्गाद्वे वरसान्वितः ।
प्रभिन्यासञ्चरं घोरं इन्ति तन्द्राञ्च तत्वणात्
प्रमीदं कर्णमृत्वच सविपातांस्र्योदम् ।
इक्तां स्वासञ्च कासञ्च तथा सर्व्वातुपद्रवान् ॥"
इति यद्यादिकायः ॥॥॥

द्दित युद्धादिका

पथ जिद्वकस्य चिकित्सा।

"किरातितक्षाकुलकल्किन्नकर्ष्यक्षणाकटुतैलयुक्तः।

पक्तद्रवः संग्रमयेद्रसक्षा

दोषांसुतो दाग्ररिययंगस्थिम्॥"

सुव्रता। भागी वासकया सतीयसुरसा काथी जरी-

जिल्लकम्। विख्वावर्षाविभावरीयुगवरावत्सादनीवारिद-व्यान्नीनिव्वपटीलपुष्करजटाक्ग्दाक्भिर्वा

लतः॥"
पुष्तरं पुष्तरमूलम्। तद्या चामरसिंदः।
"मूले पुष्तरकारमीरपद्मपत्राणि पौष्तरे।"
सुन्नता गन्धपलायी कारमीरे प्रसिद्धा। स्रसा
तुलसी। विकादियौंगान्तरम्। वर्मा पर्णे टः"॥
विभावरीयुगं स्रिद्धा दाक्सरिद्धा च। वरा
विभावा वत्सादनी गुडूची। स्राज्ञी कष्ट-